

T.C.
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/20628
66.157

Sayı: 34930642-610-103980
Konu: Soru Önergeleri(7/20628)

07/10/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Malatya Milletvekili Sayın Veli AĞBABA tarafından Bakanlığımıza tevcih edilen 7/20628 Esas Numaralı yazılı soru önergesine verilen cevabi yazımız, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Fatma ŞAHİN
Bakan

EKLER :
Soru Önergeleri Cevabı

Ayşe YÜCE
Sekreter

Güvenli Elektronik İmza
Aile ile Aynadır

07/10/2013

Bu evrak 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na göre elektronik olarak imzalanmıştır.

Adres : Eskişehir Yolu Söğütözü Mahallesi 2177.Sokak No:10/A
Çankaya/ANKARA
Telefon : (312) 705 58 11
e-posta : sebahattin.bayrak@aile.gov.tr

Ayrıntılı Bilgi : S. BAYRAK İlçe Sosyal Hizmetler Müdürü
Fax : (312) 705 58 97
Elektronik Ağ: www.aile.gov.tr

İlgili soru önergesinde;

“ÖSYM tarafından, "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Kılavuzunda yer alan ÖSYS Aday Başvuru Formu'nda geçtiğimiz yıldan itibaren kimlik, öğrenim, sınava ilişkin bilgiler ile iletişim bilgilerinin yanında "Özür Durumu Bilgileri" adıyla yeni bir bölüm oluşturulmuş olup, böylece sınava girecek engellilerden alınan bilgilere göre sınav yerlerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Ancak, 24 Mart 2013 tarihinde gerçekleştirilen Yükseköğretim Geçiş Sınavı'na (YGS) giren engellilerin fiziki ve idari engellerle karşı karşıya bırakıldıkları gözlenmiştir.” ifadeleri yer almaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1: YGS sınavında Türkiye'nin değişik yerlerinden tekerlekli sandalyelerle ve en az 4 kişinin yardımıyla merdivenlerden 2. ve hatta 3. katlara çıkarılan engelli vatandaşlarımıza yaşatılan eziyetin sebebi nedir? Kanunlar ve yönetmeliklerde açıkça belirtilmesine rağmen engellilerin sınavlarda (ve seçimlerde) sürekli sorunlar yaşamasına sebep olan bu uygulamalara ne zaman son verilmesi düşünülmektedir?

SORU 2: Sınavlarda sadece binaların fiziki engelleri değil, sınav esnasında yaşananlar da engellilere büyük sorun yaratmıştır. Görme engelliler için soruların eksiksiz bir şekilde okunması ve gerekli işaretlemeler yapması için görevlendirilen pek çok öğretmenin bu konuda gerekli eğitimden geçemedikleri belirtilmektedir. Türkiye genelinde 2013 YGS sınavına engel gruplarına göre ayrı ayrı kaç engelli girmiştir? Bu engelliler için kaç engelli eğitimi almış öğretmen görevlendirilmiştir?

SORU 3: Görevli eğitimcilerin pek çoğuna daha önce eğitim verilmediğinden sınava giren engellilerle iletişim bozukluğu meydana gelmekte, eğitsel başarıları yüksek olmasına rağmen sınav esnasında psikolojileri bozulan engellilerin başarıları düşmektedir. Engellilere objektif bir sınav yapıldığı düşünülmekte midir?

SORU 4: Görme engellilere aşağıdaki resimde, tabloda, haritada anlatılmak istenen nedir? Şeklinde soruların bile yöneltilmesi nasıl değerlendirilmektedir? Bir sonraki ÖSYM sınavında görme engellilere yönelik bu tür soruların kaldırılması düşünülmekte midir?

SORU 5: Dezavantajlı grup olarak değerlendirilen engellilerin, üniversite hayallerini gerçekleştirebilmek için girdikleri sınavda bile devlet eliyle dezavantajlı hale getirilmeleri nasıl değerlendirilmektedir?

CEVAP 1-2-3-4-5: Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 01.07.2013 tarihli cevabi yazılarında; sınavlara engelli adayların başvuru şekillerinin, sınavın uygulanmasının ve yerleştirme işlemlerine ilişkin bilgilerin her yıl ilgili sınavın kılavuzunda yer aldığı ifade edilmektedir.

Adı geçen Kurumun aynı tarihli cevabi yazılarında; 2013 Yükseköğretime Geçiş Sınavı ile ilgili olarak, 2013-ÖSYS kılavuzu sayfa 24'de 10.5 inci Engelli Adaylar maddesinde;

"Bedensel özelliklerinde ağır derecede ve sürekli olarak işlev kaybı veya bozukluğu (örneğin, bütün düzeltmelere rağmen bedensel, görme veya işitme gücünde tam ya da önemli ölçüde eksiklik) olması nedeniyle eğitim-öğretim hizmetlerinden yeterince yararlanamayan adayların seçme ve yerleştirme işlemleri, ÖSYM Yönetim Kurulu'nun saptayacağı bir yöntemle, engel türü, engel derecesi, puanları ve tercihleri göz önünde bulundurularak yapılacaktır. Bu durumdaki adaylar bir üniversite veya Devlet hastanesinden alacakları sağlık kurulu raporuyla kimlik bilgilerinin yer aldığı, engellerine ilişkin öz geçmişlerini ayrıntılı olarak anlatan bir dilekçeyi 2013-ÖSYS Aday Başvuru Formuna ekleyerek başvuru yaptıktan sonra Başvuru Merkezine teslim edecekler, Internet aracılığıyla bireysel başvuru yapan adaylar ise başvuru süresi içinde ÖSYM'ye ulaştıracaklardır. Başvuru işlemleri tamamlandıktan sonra engelli duruma gelen adayların sağlık raporlarını bir dilekçe ekinde hemen ÖSYM'ye ulaştırmaları gerekmektedir. Sınavın yapılacağı hafta içerisinde ÖSYM'ye ulaşan ve sağlık kurulunca raporları kabul edilen adaylar engel durumları göz önünde tutularak sınava alınacaklardır. Daha önceki yıllarda engelli olarak ÖSYS'ye başvuran ve raporları kabul edilen adaylar, engel durumlarında bir değişiklik olmasa da bu durumlarını belirten bir dilekçeyi ve eski raporlarının bir fotokopisini 2013-ÖSYS Aday Başvuru Formuna ekleyerek ÖSYM'ye ulaştırmalıdır.

Bu raporlarda belirtilen engel dereceleri ÖSYM'nin görevlendireceği kurullarca incelenecek, adayların engelleri yüzünden ayrı bir seçme ve yerleştirme işlemine tabi tutulup tutulmayacakları bu incelemelerin sonuçlarına göre belirlenecektir. ÖSYM'nin yetkili kurullarınca raporları kabul edilmeyen adaylar ÖSYS'ye başvuran diğer adaylar gibi işlem görecektir. Raporları Merkezimize ulaşan ve kabul edilen adaylar, engel durumlarına göre ayrı salonlarda sınava alınacak ve gerekli ise kendilerine okuyucu/işaretleyici verilecektir. Bu adayların Sınava Giriş Belgelerinde "Engelli Salonu" yazılı olacaktır. Soru kitapçığını hiç okuyamayacak derecede görme engelli olan adaylara karmaşık şekillere dayalı sorular sorulmayacaktır.

Engelli adaylar sınavda, kendilerinin kullanacağı özel bir gerece zorunlu olarak ihtiyaç duyuyorsa bu ihtiyaçları ve kullanacakları gerecin ne olduğunu sağlık kurulu raporlarında ve dilekçelerinde ayrıntılı olarak belirtilmiş olmalıdır. Rapor ÖSYM'nin yetkili kurullarınca kabul edildiği takdirde, adaylar bu gereçlerini sınavda kullanabileceklerdir. Tekerlekli sandalye ile sınava girecek adaylar Aday Başvuru Formunun 26. alanındaki kutucuğu işaretleyeceklerdir.

İşitme engelli adayların raporlarında, işitme engelinin tipi (sensörinoral, iletim veya mixt olarak), her bir kulak için ayrı ayrı işitme eşikleri (dB olarak) ve konuşma engellerinin olup olmadığının (ve varsa derecesinin) belirtilmesi zorunludur. Bu adaylar raporlarına işitme testinin imzalı ve onaylı bir örneğini de eklemelidir.

Sınavda görme engelli tüm adaylara 14 punto yazı karakterinde yazılmış soru kitapçığı verilmektedir. Aday Başvuru Formunda görme engelli olduğunu

belirten adaylardan 14 puntoda yazılmış soru kitapçığı istemeyenlerin, bu bilgiyi başvuru süresi içinde Genel Amaçlı Dilekçe örneği ile Merkezimize bildirmeleri gerekmektedir. 14 punto yazı karakterinde yazılmış soru kitapçığı istemeyen görme engelli adaylara, diğer soru kitapçıkları ile aynı puntoda yazılı soru kitapçığı verilecektir.

Engelli adaylarla ilgili bu kurallar İnternet ile bireysel başvuru yapacak engelli adaylar için de aynen geçerlidir."

ifadeleri yer almaktadır.

Ayrıca adı geçen kurumun aynı tarihli cevabi yazısında;

-Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın eşitlik ilkesi doğrultusunda hem sınav uygulaması, hem de yerleştirme işlemlerinde engelli adaylarla engelli olmayan adaylar arasında oluşabilecek dezavantajı önlemek amacıyla Yönetim Kurulu Kararları doğrultusunda hareket ettiği,

-2013-YGS'ye 1376 görme, 717 işitme, 1513 bedensel, 838 diğer, 71 geçici engelli olmak üzere, toplam 4515 engelli adayın katıldığı,

-ÖSYM'ne başvuran tüm engelli adaylar için; fiziki koşulları engelli adaylara en uygun olan binaların sınav binası olarak belirlendiği ve tekerlekli sandalye kullanan adayların engel durumlarına uygun olarak giriş katlara ve/veya engelli adaylar için fiziki koşulları uygun olan asansörlü binalara atamalarının yapıldığı ve soru kitapçığını hiç göremeyecek durumda olanlara ise şekilli ve karmaşık soruların sorulmadığı, bu bilginin ÖSYM Engelli Temsilcileri raporuyla ÖSYM'ne ulaştırıldığı ve puan hesaplanmasının buna göre yapıldığı,

-Merkez tarafından görevli atamalarının akademisyenlerden oluşan görevli havuzundan yapıldığı, sınav günü sayısal ifadelerin okunuşlarıyla ilgili bilgi yazısının okuyuculara ÖSYM Engelli temsilcileri tarafından verildiği, Bununla birlikte Merkezin bu yıl yeni bir uygulamayı hayata geçirerek, sınav görevlilerine sosyolojik ve teknik eğitim vererek, bu konuda Sivil Toplum Kuruluşlarının da desteğinin alınmaya başlandığı, ayrıca sınav öncesi ÖSYM Engelli Temsilcisi, Sınav Koordinatörleri, Bina Sınav Sorumluları ve Salon Görevlileri ile gerekli toplantılar yapılarak sınav günü yapılması gerekenlerin ilgililere bildirildiği, sınav günü de tüm yetkililerin iletişim halinde olarak, sorunları anında çözüme kavuşturmak ve adayların olumsuz olarak etkilenmelerini önlemek adına tüm sınav merkezleriyle koordine bir çalışma yürütüldüğü,

-ÖSYM'nin engelli adayların hayallerini gerçekleştirebilmek için pek çok yeniliğe imza attığını, kurallara uygun olarak sağlık raporlarını Merkeze ulaştıran tüm engelli adayların engel durumlarına göre sınav uygulamalarının yapılmakta olduğunu ve yeniliklerle bu uygulamaları uluslararası standartlara ulaştırma çalışmalarının da devam ettiği belirtilmektedir.